Ч. 188 (13.427). Львів, пятниця 21. липня 1933. Rocztowe oplata zaplacono ryczaltem. Рік LIV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Америка перед реформою валюти.

(„Пляновий гріш". — Заразливий експеримент Англії. --- Теорії проф. Ірвінґа Фішера).

Передвоєнний господарський лібералізм належить уже до історії. „Вільну гру сил" заступила плянова господарка, яка тепер скрізь виступає, приймаючи більше чи менше виразні і різкі форми.

Найновіше явище у „пляновій господарці" — не теоретичне, бо таким воно було уже раніше, але реалізоване у житті — це „пляновий гріш", який, хоч це перечить дещо назві, є одночасно спричинником сучасного валютового хаосу, що так болючо відбився на долі госп. конференції. *Гріш став у руках уряду інструментом господарської політики,* засобом, що нормує господарське життя даної країни. Хитка вартість валюти щодо її золотового змісту, яка ще недавно була обявом бідности і великим стихійним лихом, від якого чим скорше треба було тікати, тепер — у деяких державах — стала нараз лікарством на господарські злидні, стала чимсь необхідним і корисним.

Першою державою, що попробувала лікувати своє народнє господарство своєрідною контрольованою „інфляцією", була Англія. Та сама Англія, що колись перша в світі впровадила золоту валюту, і що після війни великим зусиллям Черчіля стабілізувала фунт на високому парітетовому рівені, та сама Анґлія в жовтні 1931 р. кидає свідомо з легкої руки і з власної волі золотий стандард, аби видістатись у той спосіб з тисків страшної дефляції. Експеримент вдається і його приймають у цьому році також Зл. Д. П. Америки. Доляр паде. Старі доґми падуть разом з ним і ті, що скрізь у всьому дошукуються законів з дива німіють.

Бо й якже? Багата золотом Америка оголошує банкроцтво свого гроша, а Німеччина, що для своєї марки немає більше ніж 8% покриття (сьогодні ще менше) тримається цупко парітету! Де починається, а де кінчаться трівкість вартости гроша, невжеж цю вартість можна збільшувати чи зменшувати так як прим. митну тарифу, довільно, згідно з потребою. Невжеж це доцільне?

Щоби зрозуміти сьогодняшню долярову революцію в Америці, мусимо торкнутись думок, що їх уже від літ голосить ряд економістів, таких як амер. проф. Ірвінґ Фішер або анґлієць І. М. Кінс.

Проф. Фішер у своїх писаннях (хочби у знаменитій книжці „*Омани гроша*") повалив поширену думку про стійність гроша навіть того, який ми вважаємо стійним у його реляції до золота. Міродатною є *покупна сила гроша*, а ця постійно міняється, спричинюючи великі втрати і кривди посідачам.

„Що ми сказалиб — питається проф. Ірвінґ Фішер — колиб наша мірнича паличка, фунтовий тягар, кіш як міра і бушля, ґальон або кільоват корчились або розтягались туди і назад". А це діється з грошем, з його покупною силою. Щойно після війни, коли нестійність гроша стала дуже яскрава, світ почав застановлятись над „оманою гроша", над нестійністю навіть т. зв. стійного гроша.

Шукаючи за незмінним грошевим міром прийшов Ірвінґ Фішер на ідею впровадження „*індексового гроша*" (названого ще товаровим, вирівнавчим). Згідно з його проектом золотий зміст паперового доляра був би еластичний, кожночасно обчислюваний на основі товарових індексів. Колиб, скажім, за одного паперового доляра можна було дістати 12 яєць, то таку скількість ми діставалиб усе за одного доляра. В той спосіб доляр став би ідеальним грошем з трівкою покупною силою, хоч з непостійним золотим змістом. Анґлієць Кінс, якого „інфляційні" переконання не мало заважили на анґлійському експерименті з фунтом штерлінґів, дуже близький у своїх проектах про контрольований гріш до проектів проф. Фішера.

І цікаве: коли проф. Фішер уперше виступив зі своїм проектом „індексового гроша", знаменитий німецький журнал „Ді Банк" писав, що плян такого постійного змінювання субстанції гроша не можна назвати інакше як наївним.

Ми не знаємо ще, до чого дійде валютарний експеримент Америки, який *покищо прямує до підвишки цін і заробітків*. Не знаємо (а мабуть і „велика девятка" відомого „трусту мізків" през. Рузвельта ще не зовсім ясно здає собі з того справу), чи і як глибоко піде перебудова американської грошевої системи; чи през. Рузвельт вдоволиться тільки девалюацією доляра в межах якогось відсотку, чи верне рівночасно до біметалізму, питомого ще американцям перед війною, чи врешті прийметься в Америці щось зовсім нове, те, що ще недавно видавалось економістам „наївним". Бо саме щораз частіше стрічаємося із назвою „індексовий гріш". Те як теж вязання доляра з цінами товарів у льондонській дискусії про стабілізацію дає нам право думати, що теорії проф. Ірвінґа Фішера не є чужі сьогодняшним реформаторам американського гроша.

В. Несторович.

Міжнародня Жіноча Кооперативна Гільда.

Конгрес Міжнародньої Жін. Коопер. Гільди в Льондоні. — 50-ліття анґлійської Ж. К. Г. — Участь українського жіноцтва в конгресі.

Безумовно щасливою треба назвати думку Головного Виділу Союзу Українок у Львові, який постарався знайти звязок із Міжнародньою Жіночою Кооперативною Гільдою. Вже від ряду літ був Виділ С. У. у безпосередньому звязку з президією Гільди, а навіть діставав всякі письма й обіжники, що торкалися тільки справжніх членів Гільди. Між іншим запрошували нас кілька разів на міжнародні конгреси, та наші відпоручниці виїздили до Відня, Парижа і Берліна, але досі тільки в характері гостей. Щойно зимою цього року Головний Виділ С. У. одержав письмо від президії М. Ж. К. Г., яким повідомлено, що кооперативну Секцію С. У. принято в дійсні члени Гільди, а тим самим провідниця секції стає членом екзекутиви. Кілька тижнів пізніше запрошено Виділ С. У. приняти участь у великому конгресі, що його святкувала анґлійська Ж. К. Г. у Льондоні з нагоди свого 50-літнього Ювилею в днях 19.—24. червня ц. р. При цьому і в звязку з ювилейним конгресом назначила президія Міжнародньої Гільди засідання екзекутиви на 25. і 26. червня ц. р. Крім запросин, що їх одержали всі члени екзекутиви М. Ж. К. Г., одержав Виділ С. У. ще дуже сердечного листа від п. Маргеріт Евелін Дейвіс, відомої визначної анґлійської кооперативної діячки і довголітньої секретарки анґлійської Гільди з проханням взяти участь у конгресі із повідомленням, що на покриття частини коштів, звязаних з висилкою делегатки, призначено з фондів анґлійської Гільди квоту 15 фунтів.

І саме ця обставина зробила можливим вислати делегатку, не наражуючи наших центральних кооперативних установ на великі кошти. Як дуже побажаним гостем мала бути українська делегатка, хай послужить факт, що крім трьох листів із запрошенням вислала президія М. Ж. К. Г. до Союзу Українок дві депеші з запитом, хто і яким поїздом приїде, щоби могти відпоручницю очікувати на льондонському двірці. З такоюж запопадливістю і зичливістю відносилися члени як анґлійської, так і міжнародньої Гільди до української делегатки за весь час її побуту в Льондоні.

З доручення і заходами Виділу С. У. виїхала я дня 16. червня до Льондону, щоби взяти участь у засіданнях Конгресу й Екзекутиви. Саме в пору вспіла я приїхати до Льондону перед отворенням Конгресу, їдучи майже безперервно 54 годин.

Офіційне величаве отворення конгресу відбулося в понеділок дня 19. червня в годині 7. вечором у гарній салі Централь Галь Вестмінстер. Святочна програма почалася відспіванням Кооп. Гимну. Першу привітальну промову виголосив посадник Льондону Вестмінстер Рев. Ст. Ц. Шомберг. Дальші привіти були переплітані сольоспівами і грою на органах. Замітне, що майже всі привіти виголошувано в легкому жартобливому тоні, а публика приймала їх радісними оплесками, що одняк зовсім не псувало поважного і дуже річевого ходу нарад.

Генеральна секретарка п. Елеонора Бартон представила конгресові поіменно всіх членів нашої міжнародньої репрезентації, при чому представила мене як делегатку „Поліш-Україне". Такий бо технічний термін принявся у Льондоні на означення нашої Галицької Волости. Опісля п. Емми Фреундліх, голова М. Ж. К. Г., вручила анґлійській Гільді в дарунку прапор з міжнародніми відзнаками. При її промові всі ми, члени міжнародньої екзекутиви, стояли коло прапора. Другого дня, тобто 20. червня відбувалися в рамах конгресу звичайні річні Збори анґлійської Гільди. Вечором зложили привіти між іншим усі представниці міжнародньої Гільди. Перша прийшла до слова українська делегатка, правдоподібно тому, що наша організація є наймолодшим членом Гільди. Я зложила привіт у німецькій мові з побажанням від тисячів українських жінок, згуртованих у нашій кооперативній організації. Я зазначила, що нашу працю дуже утруднює сумна дійсність недержавного народу, та що ми не упадаємо на дусі, взоруємось на рочдельських піонірах, та по тій лінії ведемо працю. Я висказала подив українського жіноцтва для 50-літньої праці анґлійської Гільди і наші бажання та змагання. Привіт мій переклала голова М. Ж. К. Г. в анґлійській мові, підчеркуючи ще раз, що я є делегаткою української землі у Польщі, а не Совітської України.

Опісля складали привіти дальші делегатки Еспанії, Бельгії, Голяндії і т. д. Підчас всіх тих привітань, як також підчас цілого нашого пробування на конгресі товаришили нам сердечні

вияви симпатії трьох тисячів учасниць конґресу з цілої Анґлії. Витали нас як гостей і уособлення тих, що працюють для добра своїх народів, шукаючи піддержки на міжнародньому форумі. Всі вони хотіли виявити свою прихильність і бажання помогти. У перервах і по скінченні нарад облягали прямо наші крісла, просили підписів з адресами, та ближчих інфромацій відносно батьківщини і терену нашої діяльности. Велике зацікавлення виявляли деякі учасниці конґресу українською справою, а це, очевидно, завдяки дотеперішній нашій закордонній освідомлюючій праці, а головним чином завдяки праці Українського Бюра в Льондоні. Завдяки незвичайно корисній і послідовній праці цього Бюра, англійці є знаменито поінформовані про українську справу. Ніхто вже не дивується нашим змаганням, ані для нікого не є новістю відносини, в яких нам доводиться жити. Звертаючись до мене з ріжними питаннями, покликувалися часто на відомости, подані Українським Бюром в англійських часописах. Зокрема я почуваюсь до обовязку зложити подяку У. Б. за відбиття в сотках примірників мого привіту в англійській мові, який я мала спромогу роздати учасницям конгресу разом з Бюлетеном, який видало Українське Бюро.

Дня 22. червня відбувся у „Кристаль Паляце", в найбільшій салі Льондону, мітінг, на якому було 12.000 жінок. Там промовляли представники найвищих кооперативних установ і посли лейбуристи. І там голова М. Ж. К. Ґ. представила нас як членів екзекутиви поіменно, а саля витала нас грімкими оплесками. Всі бесідники підкреслювали у своїх промовах незвичайну вагу цього міжнароднього братання, тому, що в Анґлії тепер дуже сильні пацифістичні настрої.

У днях 25. і 26. червня відбувалося засідання екзекутиви М. Ж. К. Ґ., а темою нарад були справи, які для нашої кооперативної праці мають теж велике значіння. Обговорювали між іншим справу боротьби з боргами, справу державної приналежности жінки і т. п. Наради велися в трьох мовах: англійській, німецькій і французькій.

Вільний від засідань час використала я на те, щоби поробити знайомства з ріжними кооперативними англійськими діячами, а також навязала звязки з кількома великими льондонськими магазинами. Там приготовила я ґрунт на збут наших жіночих виробів, головно вишивок. У цьому напрямку найшла я великі можливости збуту і заробітку для нашого жіноцтва. Справу цю слід буде безумовно розробити і наладнати.

Українську Кооперативну Ґільду принято в члени міжнародньої орґанізації на рівних правах з іншими державними народами. Консеквенція цього є така, що нам треба доложити всіх зусиль, щоби праця у нутрі нашої орґанізації своєю повагою і змістом поставила справді на рівні з орґанізаціями державних народів. Праця та вимагає зусиль не тільки малого ґурта жінок доброї волі, але ставить у цілий ріст потребу, щоби весь загал українського жіноцтва у тій праці обєднався і йшов пляново до мети. При цій нагоді закликаю всіх жінок, що досі працювали у наших кооперативних установах, всіх, що розуміють вагу поширення кооперативної свідомости серед жіноцтва до праці у рамках нашої кооперативної орґанізації. Зокрема прохаю нашу жіночу молодь поцікавитися всіми галузями нашої організованої праці в народньому господарстві, бо лиш вона може нас двигнути.

Н. Селезінкова, кооп. референтка С. У.

—o—

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

Квітки пресової боротьби.

Одна з причин ухвалення відомих резолюцій ЦК УНДО в справі преси п. Тиктора.

Щоби наші читачі могли наглядно переконатися у тому, як не перебирає в засобах і як нікчемно бореться преса підприємця п. І. Тиктора з УНДО-м та з поодинокими видатними його членами, ми позволимо собі на цьому місці зацитувати два „клясичні" приклади з тієї преси.

І так у „Нашому Прапорі" з дня 9. липня ч. 53. находимо замітку під заголовком **„А тимчасом..."** У ній дослівно читаємо:

„А тимчасом... усі польські „курієри" й „курієрки" радіють і на свій спосіб насвітлюють і використовують підложжя ундівської нагінки. Тоді, коли жидівська „Хвіля" не бачить нічого „будуючого в полеміці веденій без обиняків", ендецький „Курієр Львовскі" поклепує УНДО по рамени, мовляв воно „підняло енерґічну акцію проти ОУН та його впливів в українському громадянстві. А що ОУН найшло протекторів у пресі п. Тиктора, тому зовнішня атака УНДО звернена проти тієї преси й тут саме лежить таємниця куліс зайлої полеміки"...

Як бачимо, межа поміж політичними „енунціяціями" п. Целевича й поліційними денунціяціями „Курієрків" така тонка, що одно майже покривається з другим, **а в життевій практиці доводить до таких явищ, як увязнення ред. Д. Паліїва, якраз в найгорячіший момент розгривки поміж двома силами українського політичного життя.** (Підкреслення наше. — Ред.).

У підкреслених словах автор недвозначно натякає, що провід УНДО постарався про арештування п. Д. Паліїва!! Досі до такої гидоти не договорилася навіть найбільше ворожа нашому національному життю преса.

Зновже у видаваному п. Тиктором „Комарі" з 15. липня ц. р. ч. 14. находимо фейлетон п. н. **„Щоби було ще ясніше"**. А в ньому між іншим дослівно читаємо:

Захоріло УНДО на англійську хоробу і нема йому ради.

— Мусимо робити угоду, — вияснював мені один діяч з Унда, горячкуючи, — бо Анґлія нас тисне.

— Як, тисне?

— А так тисне, бо разом з Польщею і західними державами завзялася знищити большевиків. Ми робимо угоду і Нові Луги, а них зробимо нові леґіони і ними поможемо розбити в пух і прах большевиків і створимо нову Україну.

Ясно, як на долоні. Навіть наші радикали перешіптувалися, що боротьба з Новими Лугами з гори програна, — бо тут пальці аж Анґлія мачає. Чиста англіоманія. Навіть голова Унда зголив вуса по англійськи, а кому треба було, уживав англійських майстрів. Довго носилося Ундо з новою програмою, але не мало апостола, який проголосив би народові нової правди.

Аж найшли наївного.

Обіцяли йому посаду в правлінім синдикаті в „Дністрі" і готово.

І наївний забрав голос.

І загикався.

І не годен скінчити.

А тим часом світова політика до гори дном перевернулася.

Створився пакт чотирох, а ображена Польща зробила союз з большевиками, Афганістаном і т. д.

Вийшло таке, що наша угодова політика, опираючися на заграничній політиці — оперлася, хоч не хоч, на... Афганістані.

*

А коли вже мова про гикавих, то він не має нічого спільного з одним гикавим чоловіком, що ішов раз вулицею, дивиться — лежить паскудство.

А йде якийсь панисько, та так просто на те і лізе.

Гикавий замахав руками:

— П—п—пане! У—в—в—в—в—а—ж—жайте —п, б—б—бо в—в—вл!..., о—о—ого! в—в—вже с—с—с—в—в—влізли!...

А цей панисько може би й не вліз, та задивився на гикавого.

*

Тепер взагалі мода на Целевича. Всі про нього говорять.

Навіть гімназисти, чую раз на вулиці, розбалакалися.

— Скажи мені, яка є ріжниця між грецьким фільозофом Демостеном а Целевичем?

— Не знаю.

— Бо, бачиш, Демостен, щоби не гикатися, клав на язик камінці, а Целевич кладе язик на камінці.

Так витлядають засоби „полеміки" і „боротьби" в пресових органах п. І. Тиктора. Самозрозуміло, що цих засобів не треба називати по імені, бо після їх прочитання кожний читач склясифікує їх сам найкраще.

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 21. ЛИПНЯ 1933.

РІХАРД КАЦ

ШІКАҐО.*)

Шікаго, 16. вересня 1926 р.

У сорокпяти секундах виносить вас електричний лифт на висоту 20. поверху. Звичайний „Льскаль-елєватор". Бо „експреси" зупиняються лише між 21. і 37. поверхом. Вони не їдуть, вони вистрілюють угору. А як злітають униз, то вуха болять, так нагло змінявться тиск повітря. Тому я й перепровадився з 34. поверху у готелі „Морізон" на 20-тий. Я хотів „спокійної" кімнати. Але чи є в Шікаго спокійна кімната? У місті з моттом: „Я хочу!"?..

Шікаґо хоче передусім бути більшим, більшим за всяку ціну, далеко понад триміліонову межу, яку тепер осягнуло. „За десять літ мусимо бути найбільшим містом усесвіту!" жадає його гасло. — „Усесвіту!" — Земля не вистарчає уже для нових рекордів. Хоча часописи й занотують її задоволено, що Шікаґо побило рекорд смертних автових випадків (труп чотирьохлітньої дитини поміг до цього), але це тільки частинний успіх. Далекозорі громадяни змагають своїми надіями дальше, у космос.

Перед моїми вікнами будують новий хмародер. Як я спровадився, стреміли голоребрі залізні траверзи лише до 18. поверху „Морізона", але за той час робітники пильно били молотами і сполучали. Залізний кістяк, який я бачив перед вісьмома днями, одягнений тепер уже в бетоновий плащ, а робітники балянсують уже на висоті мого вікна. Вид ще маю вільний, далекий вид на Шікаґо: завтра, найдалі післязавтра його забудують.

Там, де найгустіше нависає брудна мряка, лежить озеро Мічіґен зі своїми густо забудованими берегами; смужка води блимає між ґотицькою вежею „Шікаґо Трібюн"-и і трицятиповерховим білим хмародером, який збудував король ґуможвачки Райлей. Ген, на полудне, здовж розудневих віядуктів надземної залізниці, там, де ліс високих димарів зачорнює небо, там парує кров над різницями.

Комори Шікаґа... Вертаюся саме звідти і сховався на двацятий поверх, щоби забути картину меткої фірми Свіфт і Сп. Але спомин не покидає мене, і тут ні, у цій діловито вигідній кімнаті з глибокими клюбовими кріслами, з безліччю електричних ламп, з високими до стелі зеркалами і виложеною кахлями лазничкою. „Не маю нервів на Америку", думаю. Я не забуду „кайлєра" (того, що коле), великого, костистого різника, який у ґумових чоботах стоїть серед випарів крови і вбиває свій тонкий ніж у свинські карки. Скоро і рівномірно як автомат, 225 разів на годину, 1.800 разів у день. Мурин, що стоїть перед ним, підвішує свиню за задню ногу на ланцюгу, велике колесо пориває звіря головою в долину, приносить на біжучім сталевім пасі до різника і як закривавлений труп посуває дальше. Для парення, патрошення, краяння, холодження — 25 мінут від свині до солонини. А далі худоба, ґрубі, брунатні штуки товару, які приносять зі собою запах західних прерій; вони ще жваві, життєрадісні, не хотять іти у вузькі проходи з немилосердними засувними дверми, ані у келії смерти, де поміст зрадливо перехиляється. Але на високій кладці понад ними стоїть двох мужчин, двох різників з закасаними рукавами, з заліяними палицями наладованими електрикою. О, тепер вже не бють звірят, відколи Аптон Сінклер написав свої „Нетри". Тепер роблять це гуманно в той спосіб, що проводять тільки електричною палицею понад хребтом звіряти. Електричні іскри порскають з заліза, і корова у підскоках рве вперед, назустріч молотові, який оголомшує її, назустріч ножеві, який перетинає їй бючку. Дві штуки на мінуту. Різники мусять придержуватися того числа, коли хотять заробити свій акорд, вісім долярів денної платні, як є електричною палицею для американського робітника... Вперед, вперед, тут шелестять банкноти, дай мені свою душу, будь машиною, автоматом, вперед, вперед, найближчу корову!...

Чи така система корисна? Певно, що так, вона приносить гроші, їду, одежу, черевики, навіть авто. Як довго видержить людина це темпо? Хто питає про це? Передмістя повні робучої придоби: іміґрантів і муринів. Добрий „джаб" (робота). Сотві людей набиваються. Як це ділає морально? Урядовець, якого я запитав про це, подивився на мене здивовано. Кого це обходить? Вісім долярів на день! Чи це не досить?

Може й ні. Не можна безкарно бути автоматом. Ґолем шаліє, коли не стане для нього роботи...

Сонце западає за дими Шікаґа, а світляні реклями запалюються. Саме там, де тремтяче блакитне світло заповідає нову фільму Тома Мікса, зараз за кіном „Чотирьох тисяч" лежить слідча вязниця Шікаґа. Передучора був я там. Шериф, німець з роду, опровадив мене по відділі для молодих (де сидить одинацять душогубів); він показав мені клітки для старших, де шістьдесять двох убійників чекає на суд а тім на стричок. „На стричок?" — „Так, у цій салі будуємо шафот, там де тепер оці мурини грають „бейзбол". Бачите ті діри у стіні? Там закла-

*) Взятож з книжки „На мандрах довкола світа".

Новий самоуправний закон.

VI.

Обсяг діяльности устроєвих органів у волостях і містах.

ОБСЯГ ДІЯЛЬНОСТИ ВОЛОСНОЇ І МІСЬКОЇ РАДИ.

До обсягу діяльности волосної і міської ради належить покликати управний орган і вести контролю над його діяльністю, а також установляти норми і засади як управляти справами волости чи міста і їхньої господарки, а зокрема:

1) постановляти про добровільні почини з публичним характером, якщо тому не противляються постанови окремих законів, а також якщо ті почини не є застережені для інших публично-правних союзів; 2) вибирати членів волосної міської управи і її комісій; 3) ухвалювати регуляміни нарад ради і її комісій; 4) установляти рід і скількість службових становищ, а також висоту привязаного до них винінування; 5) означувати норми винагороди або відшкодування для членів волосної — міської — управи, а також норми про дієти і кошти подорожі; 6) приймати постанови про обовязки і права волосних — міських — функціонарів, а також дисциплінарні постанови для них (місцевий службовий статут); 7) приймати постанови про емеритальну забезпеку для заводових членів волосної — міської — управи та волосних — міських — функціонарів, а також залишених ними вдів і сиріт; 8) приймати місцеві статути (місцеві правні постанови), коли згідно з обовязуючими постановами прислуговує громаді таке право; 9) рішати про справи набування, заміни, збуття і віддання в застав прав і нерухомостей, гіпотечного обтяження і передачі в наєм на час понад 6 літ всіх нерухомостей, а також заведень і волосних — міських — підприємств і також признавати на них концесії понад згаданий час; 10) постановляти у справах зробленої або принятої даровини і запису, а також призначення або обняття управи фундації; 11) рішати про заснування, переміну і скасування волосних — міських — уряджень, заведень і підприємств, а також про всілякі будівлі коштом волости — міста; 12) рішати у справі признавання волостю — містом — фінансової поруки, — а також затягнення довготермінової позички, як теж у справі уповажнення волосної — міської — управи затягати короткоречинцеві позички для часового підсилення касових фондів у межах засад, вимог і висоти означених радою; 13) приймати бюджетовий прелімінарій волости — міста; 14) означати засади льокати капіталів і ужиткования майна і добра волости — міста, — як теж усіх волосних — міських — уряджень, заведень і підприємств; 15) постановляти про комунальні данини, про обовязки інших чинитьб на цілі волости — міста — а також означати спосіб побирання тих данин і чинитьб; 16) рішати у справі усталювання і зміни назв дільниць, вулиць і площ, а також у справі будови памятників на публичних площах; 17) означувати засади при віддачі і принятті робіт і доставів, а також норми поведінки у справах публичних ліцитацій при продажі, купні або відданні у наєм нерухомостей і рухомостей волости — міста; 18) рішати у справі уморення належностей, що припадають волості — містові — з правно-публичних титулів; 19) контролювати діяльність волосної — міської — управи, а зокрема затверджувати звідомлення з виконання бюджету, а також річні замкнення і білянсів волосних — міських — заведень і підприємств; 20) приймати внески і видавати опінії в справі зміни границь волости — міста; 21) видавати опінію у справах потреб волости — міста — як теж приймати у тій справі петиції; 22) надавати почесне громадянство волости — міста; 23) рішати про всі інші справи, передбачені обовязуючими постановами і нинішнім законом, якщо вони не мають характеру заряджуючих і виконавчих чинностей.

Одначе скасовані є всі постанови, що передбачують для волосної — міської — ради право переводити управні і виконавчі чинности.

ОБСЯГ ДІЯЛЬНОСТИ ВОЛОСНОЇ — МІСЬКОЇ УПРАВИ.

Волосна — міська — управа рішає колегіяльно у таких справах:

1) приготовляє всі справи, в яких рішає волосна — міська — рада; 2) означає плян виконання бюджету; 3) рішає про реґуляміни для себе, а також дає на жадання війта — бурмістра — президента міста — опінію про реґуляміни і інструкції для волосних — міських — урядів, заведень і підприємств; 4) рішає про затягнення коротко-термінової позички для часового підсилення касових фондів згідно з засадами і вимогами, що їх усталила волосна — міська — рада; 5) установляє оплати за користання з волосних — міських — заведень і підприємств, як теж адміністраційних, означає оплати і такси за користання в окрузі волости — міста — з власних публичних засобів льокомоції; 6) уморює належитости, що припадають волости — містові — з публично-правних титулів, якщо стягнення даної належитости стає неможливе, або уповажнює війта — бурмістра — президента міста — видавати рішення в цьому обсязі; 8) рішає в справі віддання в наєм на час не більший шести літ волосних — міських — нерухомостей, заведень і підприємств, як теж дає на час не довший шести літ концесії на ті заведення і підприємства згідно зі засадами і вимогами, усталеними волосною — міською — радою; 8) означає спосіб виконання рішень волосної — міської — ради у справі довершення будівель, а також заснування, реорганізації або скасування волосних — міських — заведень і підприємств, як теж у справі інших важніших інвестицій; 9) розглядає і затверджує оферти складані при всіляких публичних ліцитаціях згідно зі засадами принятими волосною — міською — радою; 10) рішає про почин і відступ від судового спору, а також означає вимоги мирового порозуміння в приватно-правних справах і у тих публично-правних, де на заключення таких переговорів дозволяють постанови законів; 11) рішає про видатки непередбачені в бюджеті, або означені в недостаточній висоті у випадках, коли обовязуючі постанови дають управі право до такого рішення; 12) рішає про інші справи, затверджені до колеґіяльного рішення згідно з постановами нинішнього закону.

Війт — бурмістр — президент міста — може засягнути опінії колеґії у справах, що належать до його рішення.

Кожний член управи має право інформуватися у війта — бурмістра — президента міста — і на засіданнях управи жадати виясненъ у справах, що торкаються волосної — міської — господарки, як теж ставити внески у повищих справах.

Колеґія членів міської управи має назву маґістрату. Членами колеґії волосної управи є: війт, підвійт і лавники. Членами маґістрату є: бурмістр і віцебурмістр, або президент і віцепрезидент (віцепрезиденти) і лавники. Колеґія радить під проводом війта — бурмістра — президента міста — або його заступника. До важности рішень треба присутности більше як половини законного числа членів колеґії. Ухвали западають більшістю голосів присутніх. Предсідник голосує також і його голос рішає у випадку рівности голосів.

Пос. Д-р Ст. Баран.

ють дошки, на яких стоїть деліквент зі стричком на шиї; за лівим ухом на стричку є вузол, певний, грубий узол, який зломить кожному вязи в хвилині, як я підірву поміст".

„Ви це самі робите, шерифе?"

„Розуміється, ми це робимо самі, я і мої урядовці, ми не маємо катів. І ми це робимо зовсім добре. Як драб піддасться і не стягне мускулів на шиї, то готовий відразу. Інакше, танцює ще якийсь час джеза, яких пять мінут; але то його вина. Ми не жорстокі. Ми позволяємо йому заспівати ще якусь пісню, заки заложимо йому на голову білу капузу. Ви повинні подивитися: з початком жовтня зачинаємо".

Бачу у бетонових клітках убійників, які чекають на „джез". Між ними один мурин; сидить голий на долівці і поливає водою своє коліно. — „Дістав кулю, пробував тікати" — пояснив шериф, „дістав кулю в коліно". Мурин повертає до нас свою кучеряву голову і дивиться на нас вогкими, темнобрунатними очима, очима тих звірят, що я їх бачив у різниці Свіфта і Сп. тоді, коли вони тремтіли під електричною палицею.

„Маємо тут багато муринів: більше як десять відсотків, які повинні би бути відповідно до статистики населення, і ми мусимо держати їх окремо від наших білих арештантів. Інакше побилисьби".

Я думаю: не тільки у вязниці, також і у вільнім місті мешкають мурини окремо. Коло парку Джексона є дільниці, де не можна побачити білого обличча. Чорне і біле не змішується. З чиєї вини? — Чи був би ти став душогубом, голий мурине з кулею в коліні, чи стояв би ти перед стричком, як би ти був жив собі у суданськім селі? Якби твого діда не пірвали, не зробили невільником, знову не освободили і не „уцивілізували"? Не „американізували"? Якби ти не був продався за вісім долярів денно у різницю або у залізні гути? Чи був би ти?.. І чи було би стільки душогубів у Шікаґо, стільки грабіжей і злодійств (які помогли Шікаґові також до слави рекордового міста злочинців), чи було би те все, якби не було того темпа праці в американськім житті враз з його забійством душ?

Перед кількома днями відвідав я президента поліції міста Шікаґо, Морґена Колінса, який веде завзяту і вперту боротьбу зі шікаґівськими злочинцями. Він був такий чемний, що дав мені до розпорядження одно зі швидких поліцийних авт, 8-цилиндровий Кадіяк, яким детективи здоганяють злочинців. Тим способом бачив я Шікаґо у незвичайно бистрій їзді, бо такі авта не затримуються перед сиґналами руху. Пронизливий дзвінок на його холоднику проганяє все з його дороги. Поліцай, який супроводив мене, показував мені сталеву скриню зі скорострільними крісами і вказав потім на сокири і ломи під заднім сидженням. „Наші ключі" сказав весело. „Отвираємо ними доми. Добровільно нам ніхто не відчиняє".

„Часто їздите на таке полювання за злочинцями?" питаю.

„Це авто зробило за два роки 22.000 миль, а ми маємо ще пів туцина такого скорого типу. Попри те легких авт більше як сто".

„Але Шікаґо таке богате", запримітив я, „таке працьовите, таке певне щодо майбутности. Чи люди не мають ще досить гроша? Чому мордують і грабують?"

„Ніхто не має досить гроша" каже поліцай фільософічно, „кожний хоче мати ще більше"...

З німецького переклав *В. Софронів*

Порозуміння осягнено.

БЕРЛІН, 19. 7. ПАТ. Гендерсон, провідник розброєвої конференції заявив у вівторок анґлійським та американським журналістам, що по дводневній конференції з німецькими урядовими кругами злагіднено розбіжности у важливих питаннях розброєння. Далі Гендерсон заявив, що признане порозуміння між Німеччиною та Францією буде ключем до наладнання міжнародніх взаємин в Европі. Згадуючи про пакт 4-ьох держав, Гендерсон заявив, що тепер дійде до зустрічі між Гітлером та премієром Делядіє, бо лише в цей спосіб усунеться взаїмне недовіря, побоювання і підозріння. У середу 19. липня Гендерсон виїхав до Праги, а звідтіля до Мінхен, де зустрінеться з Гітлером.

З конґресу французьких соціялістів.

ПАРИЖ, 19. 7. ПАТ. Вчора пізним вечором після довготревалих дебат ґрупа парляментарної більшости соціялістичної партії вирішила внесення, що всупереч постановам конґресу апробує дотеперішню політику більшости клюбу в палаті депутованих і сенату. Зібрані признають потребу зрівноважити буджет в інтересі держави та пролетаріяту. Дальше ухвалили на випадок скликання законодатних тіл на осінну сесію розпочати нову боротьбу за основи демократичної політики та рівновагу буджету. Зборам, на яких було 40 послів, проводив Ренодель.

Троцький їде до Італії.

ПАРИЖ, 19. 7. ПАТ. Аґенція Аваса повідомляє, що Троцький покинув остров Прінціпо і виїхав до Італії, щоби засягнути лікарської ради у звязку з лихим станом здоровля своєї жінки. Троцький задумує задержатися з родиною довший час на Корсиці.

Велика пожежа в Мароку.

КАЗАБЛЯНКА, ПАТ. Пожежу, що повстала від вибуху трактора підчас праці в полі в місцевости Птіт Жан, злокалізовано. Вогонь знищив засіви на просторі 30.000 гектарів. Згинуло 40 осіб, а багато тяжко попеклося. Шкоди обчисляють на 25 міліонів франків.

Французька преса повідомляє, що від електричного мотору запалилася стирта соломи, з якої вогонь перекинувся на сусідні будинки та на плянтації. В короткому часі море вогню розлялося на просторі 30 км. і окружило кілька осель, з яких багато впало жертвою пожежі.

По широкому світі.

— Ґен. Бальбо розпічне в суботу поворот зі своєю повітряною ескадрою зі Шікаґа до Европи.

— Пруська влада видала обіжник, яким внесла заборону вивішувати в бюрах крайових урядів портрети б. цісаря Вільгельма та інших членів його родини.

Проти ширення злобних і провокаційних вісток.

I. ЗАЯВА ПРЕЗИДІЇ ПОВІТОВОГО НАРОДНЬОГО КОМІТЕТУ УНДО В СОКАЛІ.

Часопис „Наш Клич" передрукував в ч. 16. з 9. липня ц. р. з „Крак. Іл. Курера" новинку про „замордування польського діяча організацією ОУН в сокальському повіті", в якій говориться між іншими про участь у святі „можа" в Сокалі „спокійної частини української суспільности". По слові „спокійної" редакція „Нашого Клича" вважала за відповідне додати в скопках замітку: „читай ундівської — Ред."

Повітовий Народній Комітет УНДО в Сокалі стверджує, що Редакція „Нашого Клича" не мала ніякої підстави до цеї крайно злобної замітки, бо партія УНДО не мала до цього польського свята ніякого відношення і ні один член партії у святі цьому не брав участи. Замітку „Нашого Клича" належить проте вважати за звичайну провокацію.

Сокаль, дня 10. липня 1933.

Повітовий Народній Комітет УНДО в Сокалі:
Д-р Лев Хоминський, голова. **Д-р Б. Чайковський,** секретар.

II. СПРОСТУВАННЯ НЕГІДНОЇ КЛЕВЕТИ.

„Наш Клич" у нотатці про віче в Себечові дозволив собі на закид в сторону п. д-ра Л. Хоминського, немовби-то він „забавився в явного провокатора". Стверджуємо, що таким закидом наніс часопис „Наш Клич" кривду д-рові Хоминському. Як учасники цього віча заявляємо, що висказані п. д-ром Хоминським думки були з національного становища гідні, ніхто не „зганяв його з трибуни" і взагалі насвітлення цього віча через „Наш Клич" є невірне і злобне.

Кость Мигаль вл. р., голова ПНК. Белщини.
Д-р Роман Перфецький вл. р., предсідник віча.

—o—

Гаріман знайшовся.

НЮ-ЙОРК, 19. 7. ПАТ. Банкир Гаріман, що втік учора зі шпиталю, наслідком чого глядала за ним поліція, вернув до клініки таксівкою. Шофер каже, що Гаріман у мокрому вбранні закликав його над берегом ріки Гудзон, мовлячи, що виліз з ріки і велів відвести себе мерщій на клініку.

Кольорове людство пробуджується...

II

Чи не слід булоби --- казав він далі --- поцікавитися трохи тим, що ми про це думаємо? Я вас запитую, в якій европейській мові --- раз на все й остаточно ми матимем право адресувати вам це просте речення: „Чи ви вже перестали нас морочити?" Чверть століття --- це було по-німецьки. Від пятнадцяти років --- це робиться по-французськи. Це булоб добре, колиб на цім справа закінчилася. Але якщо доведеться знову вертати до німецької мови, яку ми вже позабули? Або навіть почати вивчати італійську? Уявіть собі, шановний тубабе, що такі ріжномовні зусилля хтось захотів би накинути вашому населенню в Ланд або у Вандеї, щоб воно на це сказало!.." Камерунець тут з наголосом зазначив, що це не тільки справа европейських народів та їхньої кольоніяльної політики. Бо це у першу чергу питання заінтересованого місцевого населення. „Аджеж і всеж таки ми люди, а не худоба, яку можна перепродувати що кожних двацять років. Ми маємо право не погодитися на змінювання не лише хозяїнів, але й звичаїв та европейської „цивілізованої" мови що двацять років"...

Отже камерунці є проти цих безнастанних змін політичного та мовного ладу в рідній країні. Проти того, що вчора вони мусіли вивчати німецьку, сьогодні --- французьку, а завтра --- можливо італійську мову. „Чому не анґлійську --- іронічно запитує наш яунде --- а потім еспанську, далі московську, японську, а згодом...? А згодом Союз Народів вирішить, що єдиною чужою мовою, якою відтак має говорити Камерун буде есперанто!" --- так закінчив своє протиевропейське обвинувачення невдоволений неоафриканський патріот.

Ці його критичні зауваження примусили французького журналіста серіозно віднестися до цього голосу національно пробуджуючоїся Африки, до цього протесту чорного континенту. Він --- як пише далі — не міг не признати рації цьому протестуючому камерунцеві. „Дійсно — каже він — ось явище дуже цікаве! Це те саме, що закидали дипльоматам, які укладали віденський трактат, а саме, що вони прилучали цілі народи або частини їх до тої чи другої держави, не питаючи їхньої думки, немов це були отари баранів. У Версалю хотіли, щоби цього не було вже більше. І справді це не сталося вже бодай у відношенні до европейських народів. (Тут шановний французький журналіст западає трохи в антантофільський оптимізм, бож і Версай з деякими европейськими поневоленими народами, зглядно з їхніми чималими „меншостями" обійшовся зовсім у дусі віденського трактату з 1815 р. — Б.). Але --- що торкається кольоній --- продовжує наш автор далі, --- то весь світ і не лише дипльомати продовжують думати так, як у Відні думалося перед сто роками. Бачать тільки території і мають переконання, що під доглядом Союзу Народів, ці території можуть переходити з рук до рук аж до вичерпання стоїть з найменшої рації, якщо це зможе трохи влаштувати справи Европи"...

„Але --- слушно міркує цитований автор --- там поза нами є також люди! Ви їх називаєте тубильцями, проте, це всеж таки люди. І навіть в Африці є люди --- діти, мізку яких не вільно вже легковажити немов дитячі мізки. Догляд Женеви, звичайно, добра річ. Але це ще не все. Цього --- не досить для всіх. Нарід чорний або живучий не мусить і не сміє бути приневолений до того, щоби він змінював панів, виховавців, отже і мову порозуміння з европейцями для кожного покоління. Бо в таких випадках не йде тільки про те, щоби цей нарід вивчив лише нову мову. Бож кожного разу йому доводиться пристосуватися й привикати до нових методів адміністрації, до нового розуміння юстиції, до нових відтінків --- і це дуже важних --- чужої культури. Я вас питаю зовсім поважно --- закінчує свої міркування П. Міль --- чи ви гадаєте, що це можливе?"

Річ ясна, що це неможливе і де далі буде все більше неможливим. Европа та біла пануюча раса мусять, врешті зрозуміти, що кольорове людство вже національно прокинулося, що почався процес його національного самоозначування, який з кожним новим десятиріччям стає все більше та більше стихійним. Нехтувати цей факт, або мріяти про те, що його можна припинити якимись репресивними заходами --- було би наявною політичною наївністю. Виправдувати дотеперішній напрям европейської кольоніяльної політики та імперіялізму --- **„культуртреґерством"** або теорією Р. Кіплінґа про **„тягар білої людини"** в її відношенні до позаевропейських кольоній --- це вже безнадійний анахронізм. **Азія, а за нею Африка** починають або хочуть бути самостійними континентами, а не лише територіяльними сферами мирної чи озброєної пенетрації Европи, зглядно Америки. Чим скорше зрозуміє фатальну неминучість цього факту европейсько-американський великодержавний імперіялізм, який мріє про всесвітню геґемонію білої раси, тим менше болюче та краще буде розвязаний назріваючий конфлікт між кольоровим людством та його білими панами...

Прага, 27. VI. 1933.

О. І. Бочковський.

—o—

Уступки Ґандія.

Наслідком рішучої постави віцекороля Індій Магатма Ґанді проявляє схильність до уступок. Він заповів, що загальну кампанію цивільного непослуху в первісному обсязі занехаго. З днем 1. серпня поодинокі гіндуси та гіндуські організації одержать від Ґандія свободу індивідуальної участи в кампанії пасивного опору.

Всеіндійський конґрес, який принципіяльно противний акції цивільного непослуху, затвердив нове рішення Магатми. Ґанді сам заявив, що покищо не возьме особисто участи в акції пасивного опору.

Арештування комуністів.

БУДАПЕШТ, 19. 7. ПАТ. Поліція арештувала головного провідника угорських комуністів Розінґера, редактора мадярського часопису, виданого в Москві. Розінґер прибув до Будапешту, щоби зорґанізувати комуністичний рух на Угорщині. Обертався головно серед війська й орґанізував недавно страйк фабричних робітників. Арештовано теж 6 найблищих співробітників Розінґера.

З Язикової Комісії НТШ.

Язикова Комісія НТШ постановила на своєму засіданні дня 24. червня ц. р. зібрати наше говіркове словництво в Галичині й Волині. Тому звертається з проханням до П. Т. Громадян, особливо до Священиків, Учителів, Студентів, Інжинірів, кооперативних і суспільних Діячів, Селян та Робітників, щоб зволили взяти участь у цьому ділі. Комісія подає загальні вказівки, які повинні супроводжати працю кожного записувача:

1) Записуємо замітні говіркові слова при всяких нагодах від усяких людей; потім порядкуємо зібраний матеріял та виписуємо кожне замітне слово з поясненням на окремій картці (1/16 аркуша) й складаємо їх по азбуці;

2) Записи робимо так, що предмет нашого досліду знає про це (свідомий дослід). Тоді зазначуємо це на карточці над замітним словом буквою: **а**;

3) Записи, виконані при помочі підслуху, без освідомлення предмету досліду, означуємо на карточці буквою: **б**;

4) На карточках поміщуємо: замітне слово, його літературне значіння, рід, особлившу відміну, сполуку з іншими словами, відмінні значіння в зворотах, його історію (нпр.: нове слово, стародавне, знане тільки серед школярів, ремісників, пастухів, старших, середніх, воєнне...), дату, місцевість, повіт (оригінальні місцеві назви), обставини запису (при праці, забаві, сусідній розмові), імя й назвище та місцевість походження записувача;

5) Якщо один (досліджуваний) предмет дає нам змогу багато записати, тоді порядкуємо зібраний матеріял, звязуємо докупи та додаємо записку: цей матеріял походить від . . . ., з . . . . людини . . . . (говіркої, скупої на слова, письменної, бувалої в світі);

6) Записуємо слова з докладною вимовою (досліджуваного) предмету; ходе (ходьe) = ходять; кыло = тіло; кешко (кьешко) = тяжко; нигіля (неділя); зел(ь)ений (л(ь) — середнє, трохи мяке л); пилно; Росохатиць (а не: Росохатець); ніш, ноже; кунь, куонь, суль, бип = біб...

7) Зібраний матеріял, хочби в малій кількості, треба вислати на адресу: Язикова Комісія, Львів, Чарнецького 26 — найдальше до Великодня 1934 р.

8) Комісія упорядкує ввесь матеріял та видрукує його з поданням імен і назвищ усіх, що працювали над записами, а тепер прохає всі часописи, головно волинські, передрукувати ці вказівки.

На цьому засіданні Комісія заіменувала членами таких громадян: д-ра Е. Грицака, д-ра М. Гнатишака, о. Ю. Кміта, В. Зубрицького, д-ра В. Лева, М. Мельника (Матієва), Северина Левицького, м-ра В. Пашницького, м-ра О. Шевеля, студ. Ярослава Рудницького, О. Панейка, д-ра К. Чеховича, Ю. Чайківського зі Станиславова, Мирона Федусевича.

Виділ Язикової Комісії НТШ.

—o—

З орґанізаційного руху.

ВІЧЕ В МИКУЛИНЦЯХ.

У понеділок 17. ц. м. відбулося в Микулинцях, пов. Тернопіль, справоздавче віче посла д-ра **Степана Барана** для громад судової микулинецької округи. Мимо дуже пильних польових робіт віче було численне, а замітне ще і так, що пораз перший в характері гостей явилися кількадесять місцевих жидів, що бажали почути промову посла д-ра Барана і цілий час дуже пильно тій промові прислухувалися.

Віче отворив наш місцевий організатор міщанин п. Осип Федевич, колишній старшина булавний УГА і на його внесок покликано на предсідника віча п. мецената **Григорія Куріца**. Представником староства на вічу був референдар д-р Розенцвайґ. Крім цього було кількох постерунковик і поліційних аґентів. Треба згадати, що місцевий правительственний комісар нотар п. Казновський, завзятий ворог українців, давніший вшехполяк, а нині проводир ББ, укарав п. Осипа Федевича грийною 10 зол. за розплякатування в дозволених місцях афішів про віче посла д-ра Барана. Проти цього карного мандату внесено відклик.

В півтретягодинній промові посол д-р Баран обговорив сучасне політичне і господарське положення українського народу у звязку зі світовим положенням і подіями на Радянській Україні і діяльність Української Парляментарної Репрезентації за минулу сесію, а в другій частині промови обговорив нові шкільні і земельні закони в загальних нарисах, а подрібніше новий самоуправний закон. Супроти акції деяких урядових кругів проти Т-ва „Дністер", пос. д-р Баран згадав теж і про потребу та обовязок наших власників будинків обезпечувати в „Дністрі" одну третину вартости будинків і до жовтня ц. р. виповісти обезпечення 1/3 вартости

в Повшехнім Закладі Взаїмних Обезпечень та перенести це обезпечення до „Дністра“.

Велике зацікавлення викликав реферат пос. д-ра Степана Барана про новий самоуправний закон і референт дав відповідь на запити у тій справі. На внесок п. Осипа Федевича серед бурі оплесків ухвалено довіря і признання для Української Парл. Репрезентації і проводу УНДО за їх дотеперішню діяльність і закінчено віче відспіванням національного гимну.

Дещо зі шкільного життя у Львові.

Новий шкільний рік приносить із собою важні зміни в звязку з реорганізацією шкільництва в Польщі. Ця реорганізація шкільництва приносить нам уже шкоду у Львові, а саме початок ліквідації державної дівочої семинарії, яка була утраквістичною. Цей наш стан ми маємо втратити, якщо далі так піде справа. Сподівання ніби на місці державної семинарії повстане державна дівоча гімназія з українською мовою навчання, показалися невиправданими, бо на місці зліквідованого І. курсу семинарії не створено І. кляси гімназії нового типу.

„Рідна Школа“ теж тратить одну народню школу у Львові, бо дівоча семинарія, яка колись мала гарну добу розвитку, через малу фреквенцію ліквідується і цього року матиме тільки V. курс.

Лишилася ще приватна дівоча гімназія „Р. Школи“ гуманістичного типу. Вона, одинока середня школа у Львові „Рідної Школи“, буде далі ціла існувати, бо з новим шкільним роком будуть існувати дотеперішні кляси: IV—VIII, а крім цього буде відчинена І. кл. гімназії нового типу. Щодо цієї гімназії неясною була справа її приміщення в найближчому шкільному році. Тепер вона вже остаточно вирішена і дівоча гімназія Р. Ш. переноситься до будинку при вул. Валовій ч. 4, там, де перед тим була державна дівоча гімназія ім. Королевої Ядвиги. Приміщення вигідне й обширне, тому управа гімназії буде ще приймати зголошення до вступних іспитів і до вписів до всіх кляс, покищо ще в будинку при Театинській вул. ч. 10.

Але найбільше потішаюче є те, що ця гімназія матиме по році свій власний будинок і вже йдуть приготування до його будови. Тим способом дівоча гімназія „Рідної Школи“ має запевнену будучність і при ній повинен по чотирьох роках повстати ліцей, відповідно до нового устрою шкільництва в Польщі.

Та при цій нагоді треба згадати про один невідрадний прояв зі шкільного життя, якого винуватцем є таки свої люди. Мова про шкільні оплати. Відомо, що наша суспільність у Галичині дорожить своєю школою і доказом того її жертвенність на „Рідну Школу“. А проте є люди, які до такого обовязку не почуваються і не дають датків на „Рідну Школу“. Але є ще й такі одиниці, які просто використовують „Рідну Школу“, а роблять це ті „громадяни“, які мають відвагу вимагати, щоби їх діти вчилися в гімназії коштом жертвенности нашої суспільности. Не говоримо тут про найбідніших і бідних, але такі вимоги мають середньо-заможні й навіть заможні люди. Справа виглядає так, що вони записують діти до школи, якийсь час платять шкільну оплату, а згодом перестають платити. Виходить, що суспільність має за них заплатити! А шкільна оплата не є чимось довільним, бо її установляє Старшина Кружка „Рідної Школи“, яка опікується даною школою, а затверджує Головна Управа Р. Ш. Щодо шкільної оплати то старшини Кружків роблять і так великі полекші, бо найбідніших звільняють зовсім від оплати, а бідним дають знижки.

Таке спихання тягарів зі себе на суспільність (а діється це так у Львові і на провінції) є просто каригідне і це треба рішуче напятнувати. У здоровій суспільности цього бути не може. Ми мусимо держатися міцно в шкільній ділянці, бо саме ця ділянка наслідком реорганізації шкільництва в Польщі є дуже загрожена. Вона загрожена особливо щодо середнього шкільництва, де ми потратимо багато кляс у державних гімназіях (з 8-ох кляс зробиться 4), а разом з тим настане редукція наших учительських сил. Є ще одна загроза: нові пляни навчання, але їх оцінку повинен би дати хтось з наших фаховців-учителів.

П.

Ширіть наш часопис!

Пояснення до одного „спростування“.

(Лист до Редакції.)

Високоповажаний Пане Редакторе!

У ч. 173. з дня 6. липня ц. р. Вашого щоденника появилося спростування п. Л. Мирунової п. з. „Історія одної кирині“ на статтю під цим самим заголовком, яка свого часу (в ч. 125. з дня 18. травня) була надрукована в „Ділі“ та яка зясовувала справу рогатинської філії Союзу Українок, розвязаної останнім Загальним Зїздом Т-ва. У відповідь на спростування п. Л. Муринової просимо Вас не відмовити помістити слідуючу заяву:

1) Головний Виділ Союзу Українок стверджує з цілою рішучістю, що представлений п. Муриновою хід подій, які зайшли на терені філії С. У. в Рогатині на протязі минулого року, є невірний, а всі подані нею факти неправдиві. Зате згідно з правдою представлена була справа рогатинської Філії С. У. в статті „Діла“ (ч. 125 з 18. травня), на що докази находяться в руках Головного Виділу С. У. і вони були предложені останньому Загальному Зїздові Т-ва.

2) Що торкається сумної ролі, яку п. Муринова відограла в рогатинській афері та її поведінки на Загальному Зїзді Т-ва, то Головний Виділ, покликуючись на свідоцтво делегаток Філій і Кружків С. У., присутніх на останньому Зїзді, стверджує, що згадана вище статті „Діла“ з 18. 5. ц. р. зясовувала цю ролю і поведінку п. Муринової зовсім вірно і згідно з дійсністю. П-і Л. Муринова може під пресією пресового закону „спростовувати“, скільки хоче, одначе вона ніяк не зможе своїми „спростовуваннями“ вивернути правди до гори дном, ні очиститися в очах українського зорганізованого жіноцтва від своєї руїнницької роботи, яку вона зробила на терені рогатинської філії С. У. та від своєї поведінки на Загальному Зїзді, яка стояла нижче гідности члена Союзу Українок.

3) Про „особисту і громадську честь“ п-і Муринової, в обороні якої вона стає у своєму спростуванні, свідчить ще один факт з останнього часу. „Громадський Голос“, орган соціялістично-радикальної партії, якої п. Муринова є членом, повідомляє в ч. 27 з 15. липня ц. р., що п. Муринова дальше їздить по рогатинському повіті, підшиваючись під фірму делегатки Філії С. У. в Рогатині (м. і. в такому характері виступала вона на жіночих зборах в Яблонові дня 18. червня ц. р.). Як відомо, філію С. У. в Рогатині розвязав Загальний Зїзд Т-ва в дні 9. травня ц. р. і п. Муринова не має ніякого права надуживати назви делегатки філії С. У. в Рогатині.

З правдивою до Вас пошаною

ЗА ГОЛОВНИЙ ВИДІЛ СОЮЗУ УКРАЇНОК

Мілена Рудницька, голова, Ірина Лунева, секретарка.

Студії на Академії ветеринарної медицини у Львові.

Для тих, які задумують студіювати ветеринарну медицину, подаю від виділу Т-ва українських студентів „Ватра“ вказівки, які влекшать їм перші кроки, звязані з вписом. Академія ветеринарної медицини у Львові це одинока того роду самостійна висока школа в Польщі поза ветеринарний виділ варшавського університету.

Студії тривають 14 триместрів (четвертьрік). План студій установляє 2 річні і 3 дипльомові іспити, після чого кандидат дістає дипльом ветеринарного лікаря. Після предложення самостійної наукової праці і після іспиту з одного головного предмету та одного побічного можна дістати дипльом доктора ветеринарної медицини.

Умови принняття: Всіх кандидатів, що задумують вступити на академію вет. мед., обовязують лікарські оглядини, які відбудуться 9. вересня ц. р. Перед лікарськими оглядинами треба купити в квестурі академії (вул. Кохановського 67) карту поручення і вложити рівночасно квоту 24 зол. на кошти оглядин, вступного іспиту та на маніпуляційні кошти. Карту поручення виповнюють кандидати самі та наклеюють на них свої фотографії, опісля звертаються до дижурного „опеки здоровотної“ вул. Гавснера 9 (бічна Личаківської), в год. 8—10 і 15—17, а він спрямує їх до лікарської комісії.

В речинці від 11—15. вересня слід вносити подання до ректорату академії з такими прилогами: 1) посвідка відбутих лікарських оглядин, 2) матуральне свідоцтво 8 кляс. або гуманістичної гімназії, 3) документ про відношення до військової служби, 4) опис життя, 5) квит квестури на 24 зол., 6) свідоцтво моральности, якщо в студіях була перерва більша ніж 1 рік.

Кандидати, що внесли подання в згаданому речинці, зголошуються особисто в днях 20. і 21. вересня до вступного іспиту, в порядку, який буде поданий на таблиці оголошень. Іспит має ствердити рівень інтелігенції кандидатів, а зокрема провірити їхні відомости з ділянки наук біольогії, з якими вони познайомилися в гімназії.

Хто переноситься з іншої високої школи, долучує до подання ще: 7) свідоцтво відходу, 8) індекс і 9) евентуально посвідку зданих іспитів у даній школі. Цих кандидатів не обовязує вступний іспит та оплата за нього (10 золотих).

Оплати на першому році виносять: вписове 30 зол. і річна такса 320 зол. (Вписове тільки на першому році).

Всі кандидати українці повинні у власному інтересі, перед внесенням подання до ректорату зголоситися в нашому Т-ві у дижурного на те, щоби виділ міг старатися про відповідне число принять для українців.

По ближчі відомости зголошуватися: особисто до дижурного в канцелярії Т-ва Прихильників Освіти у вторки та суботи від 12—13 год., а від 1. вересня ще й в четвер в тих-же годинах. В днях 9., 20. та 21. від 10—12 та від 15—17 год. Письменно на адресу: Т-во „Ватра“, Львів, вул. Супінського 21. На відповідь долучити почтовий значок.

За Виділ Т-ва: **Юрій Чайковський**, голова.

——o——

ПОСТ ЛЕТИТЬ ДАЛІ.

ІРКУТСЬК, 19. 7. ПАТ. Нині в год. 7-ій вранці відлетів сміливий летун Віллі Пост далі в дорогу на схід.

НОВИНКИ

— **Другий Пров. Зїзд Української Правосл. Церкви.** На серпень цього року має бути скликаний до Альберти (Канада) другий Провінціональний Зїзд Української Православної Церкви, на якому буде теж правосл. еп. Іван. Підготовчі праці до зїзду відбуваються, православні віроісповідні громади переводять вибори делегатів на зїзд.

— **Нові шкільні підручники.** Міністерство освіти устійнило спис підручників, пристосованих до нових програм навчання в середних і вселюдних школах. У І. клясі зреформованої середної школи будуть обовязувати тільки самі нові підручники. Їхня ціна не може переходити 3 зол. Нові підручники будуть теж заведені в І., II. і V. клясі вселюдної школи. Максимальна ціна має виносити 42 зол.

— **Комуністи в Карпатах?** Агенція „Всхуд“ принесла подробиці відкриття комуністичної кривки в Скільщині. З приводу свята на Маківці, яке заповіло було на день 2. ц. м. українське Т-во охорони воєнних могил, появився в околиці Тухлі якийсь Іван Цабан, літ 21, мовляв, делегат окружного комітету комуністичної партії Зах. України і в печері під горою Чудилів заложив свій штаб. Мав кількох помічників, машину до писання, циклостиль, відозви та зброю. Довідалася про все те поліція й окружила печеру, наближаючись до її входу. Упало кілька стрілів, після чого поліція увійшла до середини, де найшла трупа Цабана, що застрілився з револьвера. Більше нікого в печері не було. Поліція забрала відозви, зброю та інший матеріял, що, мовляв, пророчисто стверджував наміри комуністичної організації. У звязку з тим арештовано 23 особи, переважно із Скільщини, яким закидають участь в тій справі.

— **Злука фабрик.** Державні фабрики азотових погноїв в Хоржові і Мосцицах злучаться з днем 1. серпня ц. р. в одно державне підприємство. Досі ні одна ні друга фабрика не йшла, бо зубожілі хлібороби не можуть спроваджувати дорогих штучних погноїв.

— **Хліб у Львові подорожів.** Магістрат підвищив подрібну ціну житнього хліба урядового типу із 38 сот. на 40 сот. у склепі або в будці. Ціна іншого хліба та булок не змінилася.

— **За вбивство студента.** Перед карним трибуналом у Львові розпочалася 18. ц. м. розправа проти Мошка Каца, Ізраїля Туне і Нех. Шмеля, учасників кривавої нічної бійки на вул. Шайнохи з польськими студентами, з яких Ян Гроткований згинув, пробитий ножем, а Стан. Петрашко вийшов поранений. Розправу відложено задля поширення акту обвинувачення та доповнення слідства новими свідками.

— **Загадочна смерть при купелі.** В Сяні коло Тарнавець під Перемишлем утонула 22-літня Іванна Запотоцька. Доходження ствердили, що до катастрофи причинився Осип Олешицький, який намовив її купатися в небезпечному місці. Запотоцька купалася в мужеському костюмі.

— **Пять жертв води.** В Ямниці пов. Станиславів утонув 21-літний студент прав Меч. Сенковський, купаючись у Бистриці. В Городниці пов. Городенка утонула в Дністрі 24-літна Марія Пут. В Ісакові згинув у Дністрі підчас плавлення коней 19-літн. Петро Косиніров. В Зарічу пов. Надвірна утонула 35-літна Марія Занівська, переїздячи возом крізь Бистрицю. В Поточиськах пов. Городенка утонув у Дністрі 15-літний Іван Грунок.

— **Влом до суду.** До касової кімнати городського суду у Винниках вломилися в ночі злодії і розпороли касу. Розчаровані відійшли з нічим, бо в касі не було ніякої готівки.

— **Коморник дефравдант.** У Бидгощі засуджено коморника Ст. Сікорського на 4 роки взаниці за спроневірення у 150 випадках квоти 21.370 зол.

— **Самогубства цілих родин у Німеччині.** В Берліні відібрав собі життя лікар д-р Генох, перерізавши собі артерії. Одночасно його сестра отроїлася світильним газом. В Галля скінчив самогубством б. директор банку Шенк разом з жінкою 4 8-літним сином.

— **Князь над океаном.** Брат румунського короля, кн. Микола, що перебуває тепер у Льондоні, заявив охоту перелетіти з Европи до Америки. Його товаришем буде кпт. Опріц, прибічний пільот короля Карла. Речинець лету ще не устійнений.

— **Величезний вибух ґазу.** Як повідомляють з Румунії, в Медіяші горить величезна сонда, з якої вибухає горіючий метановий (болотний) ґаз. Отвір кратеру має 60 метрів у промірі. Висота полумінї сягає 1000 метрів. Сонда випускає денно 2 міліони кубічних метрів ґазу. Огняний стовп світить уночі. Видно його дуже далеко. Приїздили цікаві з Будапешту й Відня, щоби бачити цей величезний вибух. Інжинірн всіми штуками намагаються погасити вогонь. Товариство Сонаметан дало їм 10 міліонів левів на погашення газу. Щоби закрити кратер, вкинули в нього вже 50 вагонів спеціяльно тяжкого матеріялу пондерозиту, гематині й цементу. Газ вибухає зі силою 150 атмосфер. Нещастя набирає таких розмірів, як недавно в Моренах.

—o—

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

о. Корнило Мандичевський, п. Совітник М. К., вислужений скалатський декан і парох Турівки, принявши Найсв. Тайни упокоївся в Бозі дня 18. липня ц. р. в 70 році життя. Похорони відбудуться в четвер 20. липня ц. р. в Турівці. В. И. П.

67 1—1

Дописи.

ЛЬВІВЩИНА.

Луговий фестин у Збоїсках. Дня 16. ц. м. улядило місцеве т-во „Луг" фестин, який згромадив велике число гостей, місцевих і з околиці. В програму фестину входили лугові вправи, вежі, гра в ситківку і товариські забави. До вправ станули: зі Збоїск 23 луговики і 12 луговичок, з Малехова 26 луговиків і 30 луговичок, зі Львова 28 луговиків і 5 луговичок. Всі в лугових однострох. Вправи при звуках місцевої орхестри випали дуже гарно. Фестин закінчився дефілядою Лугів перед луговою старшиною і місцевим о. парохом. Імпреза лишила якнайкращий настрій і підйом духа так у молоді як у старших.

Очевидець.

СПОРТ.

ЗАКОРДОННИЙ СПОРТ.

ТОРІНО. Австрія — Ювентус 1:1 (0:1). Відплатні змагання за чашу середньої Европи. Після цих змагань закваліфікувалася Австрія до фіналу (змагання у Відні виграла з Ювентусом 3:0). Гра була на дуже високім рівні. В першій частині перевагу мають італійці і здобувають у 23 мінуті ворота (Феррарі). У другій частині більше з гри має Австрія і перепроваджує цілий ряд дових акцій, але тверда оборона італійців держиться добре. Аж у 40 мінуті вирівнує Штроґ по комбінації ...лого нападу. Видців 34.000.

ПРАГА. Амброзіяна — Спарта 2:2 (2:1). Відплатні змагання за чашу середньої Европи. Другим фіналістом є Амброзіяна (Міляно), яка у перших змаганнях перемогла Спарту 4:1. Амброзіяна мала цілий час легку перевагу і повинна була й ці змагання вирішити у свою користь. Ворота для італійців добули Леврато і де Марія, для чехів Бучек 2. Видців 35.000.

Фіналові змагання Австрія — Амброзіяна відбудуться у другій половині серпня, перші в Міляно, а другі у Відні.

Нові книжки й журнали.

Федір Крушинський: НАЦІОНАЛЬНА РЕВОЛЮЦІЯ В ІРЛЯНДІЇ. Париж, 1933. Зміст: 1) Вступ; 2) Ірландія в історичному шляхові; 3) Традиційний гом-руль; 4) Національне відродження; 5) Національна революція, Революційна програма і П творці. Книжка має 176 сторінок друку, формату малої вісімки.

Доказом пошани для поляглих героїв є жертви на охорону воєнних могил українських борців.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.

Театр нечинний з причини ферій.

Театр Різнородностей.

Четвер, 20. липня, год. 7.30 веч. „Морфіна".

Пятниця 21. липня год. 8. веч. „Морфіна".

Субота 22 липня год. 8. веч. „Морфіна".

Кіна.

АДРІЯ: „Демон смерти".

АПОЛЬО: „Розкішна оригода".

АТЛЯНТИК нечинне до 15. серпня ц. р.

КАСІНО: „Кр'явавий схід".

КОПЕРНИК: „Дівчина з гір" і „Піднебесні лицарі".

МАРУСЕНЬКА: „Дівчина з гір" і „Піднебесні лицарі".

МІРАЖ: „Князь студент".

МУЗА: „Маски д-ра Фу-Ман-Чу".

ПАЛЯС: „Спів — цілунок — дівчина".

ПАН: „Распутін" і „Вікторія та її гузар".

ПАСАЖ: „Маски д-ра Фу-Ман-Чу".

СТИЛЕВЕ нечинне з приводу реконструкції.

ХИМЕРА: „Світла і тіни любови".

УТІХА: „Любовниця магараджі і „Ревія".

Закордонне радіо.

Четвер, 20. липня 1933.

Копенгаген (281,2) 22.10 Симфонічний концерт; **Міляно** (331,4) 20.40 „Турандо" опера; **Ляйпціг** (389,6) 16.00 Концерт; **Букарешт** (394,2) 20.20 Симфонічний концерт; **Рим** 441,2) 20.45 „Стентерельо"; **Лянгенберг** (472,4) 20.05 Симфонічний концерт; **Прага** (488,6) 20.15 Симфонічний концерт; **Рига** (525) 19.30 Симфонічний концерт; **Мінхен** (532,9) 20.05 „Голяндський бурлака" опера; **Будапешт** (550,5) 20.00 Концерт; **Харків** (937,5) 8.00, 16.20 Грамофон; 9.00 Пісні, 10.00 Музика; 14.00, 15.00, 19.00 Концерт; **Давентрі** (1554,4) 21.35 Концерт.

Пятниця. 21. липня 1933.

Барі (269,4) 20.30 Оперова музика; **Гуйзен** (296,1) 19.40 Симфонічний концерт; **Штрасбург** (345,2) 20.30 Симфонічний концерт; **Ляйпціг** (389,6) 16.00 Концерт; **Рим** (441,2) 17.30 21.15 Концерт; **Відень** (518,1) 20.05 Симфонічний концерт; **Харків** (937,5) 8.00 Грамофон, 9.00 Музика, 10.00 Пісні; 14.00, 15.00, 16.30, 19.00 Концерт, 18.00 Радіоінсценізація для села; **Париж** (1724,1) 20.45 „Павло і Віржінія" оперетка; **Гільверзум** (1875) 20.10 Концерт.

Львівське радіо.

Четвер, 20. липня 1933.

7.00, 7.05, 7.20, 7.25, 7.30, 7.52, 7.55 Ранпрограма; 12.55 Полудневий денник; 14.55, 15.15, 15.50, 16.30, 22.40 Грамофон; 15.10 Сільва рерум; 15.25 Господарський комунікат; 15.35 Збіжева біржа; 16.00 Слуховище для дітей; 17.00 Перегляд преси для жіноцтва; 17.15 Популярний концерт; 18.35 Камеральний концерт; 19.20 Всячина; 19.40, 21.00 Фейлетон; 20.00, 21.15 Трансмісія з Варшави.

Пятниця, 21. липня 1933.

7.00, 7.05, 7.20, 7.25, 7.30, 7.52 Ран. програма; 12.55 Полудневий денник; 14.55, 15.15, 15.50, 18.35, 22.40 Грамофон; 15.10 Сільва рерум; 15.25 Господарський комунікат; 15.35 Збіжева біржа; 16.00 Популярний концерт; 17.00 „Що держава зробила для фізичної культури"; 17.15 Концерт солістів; 18.15 „Фонд праці"; 19.20 Всячина; 19.40, 20.00, 20.50, 21.10, 22.25 Трансмісія з Варшави; 21.00 Туристичний кутик; 22.00 Танкова музика.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Збірки для Т-ва Охорони Воєнних Могил у Львові. Т-во „Просвіта" в Буенос Айрес зібрало підчас свята в честь Ів. Франка 4. червня ц. р. 28.75 пезів та жертвувало окремо від себе 10 пезів. По перечисленні зібраної квоти на золотову валюту одержало Т. О. В. М. зол. 72.—. Збірка від прочан з Ходорова, яких поліція 2. липня ц. р. не пустила на Маківку зол. 9.—. — П. Ярослав Лабій з Мисл. зол. 2.—. П. Т. Жертводавцям складаємо на цьому місці щиру подяку за память на Т-во, а дальших охочих П. Т. Жертводавців повідомляємо, що датки на цілі Т-ва Охорони Воєнних Могил можна складати на рахунок Т-ва в П. К. О. Варшава ч. 153.460, або на рахунок Земельного Банку Гіпотечного П. К. О. Варшава ч. 149.000 за означенням цілі на яку прислана квота призначена. — Головна Рада Т-ва Охорони Воєнних Могил у Львові.

1—1

Замісць вінка на могилу пок. Я. Олесницького зложили Юліян і Марія Нижанковські 10 зол. на „Рідну Школу".

—o—

БІРЖА.

ДОЛЯР ЗНОВУ ПАДЕ.

У середу 19. липня ц. р. філія Польського Банку устійнила курс доляра на 6.06 зол. У приватних оборотах плачено за доляр 6.08 зол. і тому попит за долярами великий. Тенденція знижкова.

ЗБІЖЕ.

За 100 кг. льоко ст. над. парітас 200 км. Ціни ринк.	золотих від	золотих до
Пшениця двірська	31·50	33·—
Пшениця збірна	30·50	31·—
Жито одноціле	1?·50	19·75
Жито збірне	19·—	19·25
Ячмінь двір. одноцілий	17·—	17·50
Ячмінь на мливо	16·—	16·50
Овес галицький	9·75	10·25
Овес замоклий	13·—	13·50
Кукурудза краєва	18·50	19·50
Бараболя промисл.	2·50	3·—
Фасоля біла	20·—	22·—
Фасоля колірова	13·—	14·—
Фасоля краса (з мішк.)	17·—	18·—
Горох пів-Вікторія	24·—	26·—
Горох полевий	21·—	2?·—
Бобик	10·50	11·—
Вика чорна	10·50	11·—
Вика сіра	9·—	9·50
Сіно солодке прасов.	6·50	7·50
Солома прасована	4·50	5·—
Гречка	15·50	16·—
Льон	38·—	40·—
Лубін синій	8·50	8·75
Ріпак озимий	40·—	42·—
Висівки житні	7·50	7·75
Висівки пшеничні	8·75	9·—
Пшоно	37·—	38·—
Просо краєве	28·—	29·—
Макухи льняні	17·—	18·—
Конюшина черв. зв.	70·—	72·—
Мак синій	180·—	190·—
Мак сивий	160·—	170·—

100 кг. льоко Львів	від	до
Пшениця двірська	34·—	34·50
Пшениця збірна	32·—	32·50
Жито одноціле	21·50	21·75
Жито збірне	21·—	21·25
Ячмінь на мливо	17·25	17·75
Овес збірний	13·25	13·75
Мука пшен. люксусова	65·—	65·50
Мука пшен. 65 проц.	46·—	47·—
Мука житня тип урядн.	39·—	39·50
Висівки житні	7·75	8·—
Висівки пшеничні	9·—	9·25
Крупи ячмінні грубші	30·—	3?·—
Пшоно ч. 1	46·—	48·—
Пенцак ч. 10	30·—	32·—
Сіно солодке кр. пр.	7·50	8·50

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 19. 7.: масло 2.60 зол., молоко 21 сот., сметана 90 сот., яйця 2.40 за копу. Тенденція на масло і молоко знижкова, на сметану удержана, на яйця слаба.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

УЧЕНИКА на станцію прийму. — Островська, Львів, Вірменська 3. Пар. ...

60 1—

ФРОНТОВИЙ сонячний покій із уживанням кухні дешево зараз винайму. Анна Пришлякевич, Кор. Ядвиги 28. м. 2. 1—

ІНТЕЛІГЕНТНА жінка середніх літ шукає праці, можливо лише за харч. Зголошення Пришлякевич Анна, Королеви Ядвиги 28. д. 2.

ПРИЙМУ старшу машиністку, що вправно пише по українськи, польськи і німецьки. Зголошення до Адміністр. п. „Негайно".

63 1—

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ПОДЯКА.

Усім, що з приводу смерти незабутньої памяти нашої найдорожчої доні і сестри Юлії Цебровської виявили нам своє співчуття та причинилися до звеличання похоронного обряду складаємо на цім місці сердечну подяку. Дякуємо Вп. Панству Дзеровичам, а особливо Вп. о. ...тцю крилошанинові Юліянові Дзеровичеві за провід в похороні і слово з дорученням повне потіхи, о. Евгенові Давидовичеві за зворушуюче слово над гробом, о. ...нові Білякові за відвідини в часі недуги Покійної, слова потіхи, панахиду і участь у похороні, як також о. совітникові Миколі Малому і Василеві Пришлякові за участь. Дякуємо місцевому хорові під диригентурою п. Петра Цапа, студента Богословської Академії за гарний спів в час панахиди, Служби Божої і похорону. Дякуємо теж парохіянам Іванові Малому і Іванові Ідрикові за поміч у приготуванні до похорону і тим, що своєю участю виявили співчуття і причинилися до звеличання сумного обряду.

Кути, в липні. **Родина.**

АЛЬФОНС ДОДЕ

МАЦІЦЬКИЙ

Переклад із французьк. мови М. Рудницького. — Ціна 3·— зол., з пересилкою 4·— зол.

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 шпальти текстові і 8 шпальт оголошенених.

1 мм одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень . . . . . зол. 0.15
1 „ одношпальтовий надіслане і некрольоги „ 0·40
1 „ „ в тексті і повинках „ 0·48
1 „ „ на першій сторінці . „ 0·55

Дрібні оголошення від слова:
матримоніяльні по . . . . . . зол. 0.15
купно, продаж, винаєм і т. п. . . . . „ 0·10
шукаючі праці . . . . . . „ 0·08
слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка 1/1 . . . . . зол. 180·—
„ „ 1/2 . . . . . „ 100·—
„ „ 1/4 . . . . . „ 110·—
„ „ 1/8 . . . . . „ 60·—
Текстові сторони 50 проц. дорожче.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Вид. Спілки „Діло" Львів, Ринок 10.